

## Lausunto koskien luonnonsuojelun perustamista useille eri kiinteistöille Önsholman saarella Paraisilla

Rakennus- ja ympäristölautakunta 17.04.2024 § 50  
293/11.02.05/2024

### Valmistelija

Kaavoitusarkkitehti Pasi Hyvärilä, puh. 040 488 5918  
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Paraisten kaupungilta lausuntoa koskien yksityisen luonnonsuojelun perustamista kiinteistöille tai osalle kiinteistöjä:

445-445-15-155 Tammirinne II  
445-445-15-148 Tammimäki  
445-445-15-149 Tammirinne  
445-445-15-150 Ainola  
445-445-15-151 Annika  
445-445-15-158 Havukallio  
445-445-15-153 Havumetsä  
445-445-15-160 Önsholm  
445-445-15-147 Aurinkoinen

Tarkoitus on suojella Metso-ohjelman puitteissa 24,6 hehtaarin alue Önsholman saarella Paraisilla.

Alue on ELY-keskuksen mukaan elinympäristöltään erittäin monipuolinen. Saaren itä- ja länsiosan kanerva- ja jäkälätyypin kallioalueilla ja jyrkänteillä esiintyy kilpikaarnamäntyjen seassa runsaasti katajaa ja lehtipuista muun muassa tammia, koivuja ja pihlajia. Laikuittaisten kalliokielokasvustojen lisäksi kieloa kasvaa monin paikoin mattona, myös rehevämmillä rinnealueilla. Muu osa alueesta vaihtelee tuoreen ja lehtomaisen kankaan sekä lehdon välillä. Koko alueen puusto, kuuselle istutettuja peltoja lukuun ottamatta, on luonnontilaista ja paikoin ryteikköistä. Lehtipuuosuus on suuri ja koostuu muun muassa järeistä tammista, haavoista, koivuista, tuomista, pihlajista ja raidoista. Pensaskerroksessa kasvaa runsaasti taikinamarjaa ja myös lehtokuusamaa. Alueen eteläosan alarinteen lehdossa kasvaa runsaasti tammaa ja siellä esiintyy muun muassa lehtoneidonvaippaa. Kohteella esiintyy myös kulttuurivaikutteisia lajeja kuten nuokkukohokkia. Lahopuuta ja täten myös kääpiä on paikoin runsaasti. Alueella on laidunhistoriaa.

Suunniteltu suojelualue on alueella voimassa olevan Kirjalansaaren osayleiskaavan mukaan pääosin maa- ja metsätalousaluetta (M-3). Saaren sisäosissa on kuusi toistaiseksi toteutumaton loma-asunnon rakennuspaikka loma-asuntojen korttelialueilla (RA-4), jotka on ehdotettu kuuluvaksi suojelualueeseen. Suojelualue ulottuu paikoin rantaan asti saaren itä- ja pohjoisosissa. Ehdotettujen rauhoitusmääräysten mukaan rakennusten, rakennelmien, laitteiden, teiden ja polkujen rakentaminen on kielletty luonnonsuojelualueella. Siten suojelualueen perustamisella on suoria vaikutuksia yleiskaavan toteutumiseen kyseisillä kiinteistöillä.

ELY-keskus ja maanomistaja ovat sopineet luonnonsuojelualueen perustamisesta ja siitä saatavasta korvauksesta. Maanomistaja on suostunut siihen, että yleiskaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen metsätaloudellinen arvo korvataan. Suojelualue jää nykyisen maanomistajan omistukseen.

Paraisten kaupunki toteaa, että luonnonsuojelualueen perustaminen ja saaren sisäosien rakentamisesta vapaaksi jättäminen on sinänsä kannatettava ajatus, mutta ratkaisu on kaavatilanteen kannalta ongelmallinen. Rakennuspaikat eivät poistu yleiskaavasta. Kaupunki ei tule tekemään muutoksia 31.5.1999 hyväksytyyn Kirjalansaaren osayleiskaavaan suojelupäätöksen perusteella. Yleiskaava on suoraan rakentamista ohjaava ja rakennusluvut kyseisille rakennuspaikoille olisivat myönnettävissä suoraan kaavan perusteella myös jatkossa.

Paraisten kaupunki puoltaa luonnonsuojelualueen perustamista, mutta toteaa, että rakennuspaikat ovat silti edelleen olemassa rakentamista ohjaavassa Kirjalansaaren osayleiskaavassa.

<b>Oheismateriaali</b>	Lausuntopyyntö karttaliitteineen Ote Kirjalansaaren osayleiskaavasta ja merkkienselityksistä
<b>Esittelijä</b>	Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888 etunimi.sukunimi@parainen.fi
<b>Päätösehdotus</b>	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa yllä olevan lausuntonaan Varsinais-Suomen ELY-keskukselle. Päätös tarkastetaan välittömästi.
<b>Päätös</b>	Ehdotus hyväksyttiin. Päätös tarkastettiin heti.
<b>Jakelu</b>	Varsinais-Suomen ELY-keskus, kaavoitusyksikkö, rakennusvalvonta, ympäristönsuojeluyksikkö